

**ZARZĄDZENIE Nr 6
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 26 stycznia 2012 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Karkonoskiego Parku Narodowego

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Karkonoskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”, na 2012 r.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które określa załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną oraz krajobrazową, które określa załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, edukacyjnych, kulturowych, turystycznych, rekreacyjnych oraz sportowych, z podaniem maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, które określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

MINISTER ŚRODOWISKA

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 248, poz. 1493 i Nr 284, poz. 1671).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 76, poz. 489 i Nr 119, poz. 804 oraz z 2011 r. Nr 34, poz. 170 i Nr 94, poz. 549, Nr 208, poz. 1241 i Nr 224, poz. 1337.

IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ ICH SKUTKÓW

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Erozja gleb	1. Zabudowa nawierzchni szlaków turystycznych oraz dróg wewnętrznych. 2. Zabezpieczenie poboczy szlaków turystycznych i dróg wewnętrznych. 3. Zabezpieczenie nartostrad i tras wyciągów
2	Podatność drzewostanów Parku na uszkodzenia od czynników abiotycznych i biotycznych na skutek zniekształcenia struktury gatunkowej i przestrzennej drzewostanów	1. Przebudowa gatunkowa i strukturalna drzewostanów. 2. Renaturalizacja ekosystemów leśnych. 3. Restytucja rzadkich i zagrożonych ekotypów drzew i krzewów. 4. Kontrola stanu sanitarnego sztucznych monokultur świerkowych
3	Presja zwierzyny płowej na ekosystemy leśne	1. Współpraca pomiędzy sąsiadującymi nadleśnictwami i Parkiem w zakresie regulacji liczebności jeleniowatych na całym obszarze Karkonoszy i Gór Iżerskich. 2. Wykonywanie ogrodzeń. 3. Zakładanie na drzewka osłon indywidualnych. 4. Zabezpieczanie repelentami. 5. Odstrzał redukcyjny
4	1. Zachwianie równowagi stanu populacji zwierząt. 2. Zanik rzadkich oraz zagrożonych gatunków zwierząt. 3. Ubytek naturalnych ostoj gatunków	1. Restytucja i reintrodukcja gatunków. 2. Kontrola liczebności i struktury populacji. 3. Odłowy lub redukcja przegęszczonych populacji. 4. Czasowe wyłączanie wybranych obszarów parku z udostępnienia turystycznego. 5. Odbudowa biotopów dla zapewnienia optymalnych warunków dla zagrożonych populacji
5	1. Wymieranie gatunków. 2. Zmniejszanie liczebności rzadkich i zagrożonych gatunków roślin. 3. Zanikanie zbiorowisk	1. Zachowanie zasobów genowych rzadkich i zagrożonych gatunków roślin. 2. Restytucja i reintrodukcja gatunków. 3. Ograniczanie wejść na obszar występowania zagrożonych gatunków
6	Lokalne i okresowe przekroczenia dopuszczalnych ilości osób mogących przebywać na danym odcinku szlaku turystycznego	1. Ograniczanie wejść na zagrożony obszar Parku. 2. Limitowanie ilości przewożonych turystów przez koleje linowe. 3. Monitorowanie oddziaływań
7	Rozbudowa infrastruktury obsługującej ruch turystyczny	1. Uzgadnianie warunków realizacji planowanych inwestycji w ramach wydanych decyzji administracyjnych. 2. Realizacja działań kompensacyjnych. 3. Monitoring oddziaływania inwestycji na środowisko

8	Zakłócenia walorów krajobrazowych przez budynki i budowle	Rozbiórka obiektów i rekultywacja obszarów wykorzystywanych na cele gospodarcze i mieszkalne
---	---	--

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	1. Zanieczyszczenia: 1) powietrza, 2) wód, 3) gleb. 2. Naruszenie przepływów wód w potokach i ekosystemach Parku	1. Kontrola niskiej emisji ze źródeł lokalnych oraz gospodarki wodno-ściekowej w schroniskach, obiektach administracyjnych. 2. Docelowo - odprowadzanie ścieków poza obszar Parku. 3. Monitorowanie realizacji pozwoleń wodnoprawnych
2	Presja rozbudowy infrastruktury technicznej obsługującej ruch turystyczny	Uzgadnianie projektów i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
3	Przekształcanie funkcji istniejących obiektów związanych z obsługą ruchu turystycznego (schroniska) na obiekty o charakterze gastronomiczno-hotelowo-infrastrukturalnym	1. Przejęcie w użytkowanie wieczyste. 2. Wykup gruntów. 3. Ograniczanie rozbudowy i przekształcania obiektów. 4. Limitowanie swobody prowadzenia działalności gospodarczej
4	Ingerencja zamierzeń inwestycyjnych w zasoby przyrodnicze na obszarach Natura 2000	1. Oceny oddziaływania na środowisko planów, strategii i zamierzeń inwestycyjnych na obszarach Natura 2000. 2. Uzgadnianie planów, strategii i zamierzeń inwestycyjnych na terenie Parku. 3. Występowanie do właścicieli gruntów i ich zarządców o zaniechanie działań mogących pogorszyć stan zasobów przyrodniczych objętych ochroną obszarową Natura 2000

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków.
1	Nadmierny ruch turystyczny	1. Czasowe zamykanie szlaków turystycznych. 2. Czasowe wyłączanie zagrożonych obszarów z udostępnienia. 3. Regulacja natężenia ruchu turystycznego. 4. Poprawa stanu nawierzchni szlaków turystycznych. 5. Ustawianie infrastruktury informacyjno-edukacyjnej
2	Powstawanie barier w migracji zwierząt pomiędzy Parkiem i otoczeniem	1. Wyznaczenie korytarzy ekologicznych. 2. Występowanie do organów administracji publicznej z wnioskami o zachowanie wyznaczonych korytarzy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego
3	Uszkodzanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt poprzez penetrację osób przebywających lub mieszkających w bezpośrednim sąsiedztwie Parku	1. Podejmowanie działań w kierunku wykupu gruntów przylegających do Parku. 2. Wnioskowanie do władz samorządowych o umieszczenie stosownych zapisów w studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dotyczących ograniczania zabudowy na gruntach znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie Parku. 3. Edukacja społeczności lokalnych na ścieżkach dydaktycznych i ośrodkach edukacyjnych

4	1. Zaśmiecanie. 2. Hałas. 3. Płoszenie zwierząt. 4. Niszczenie roślin i grzybów. 5. Nielegalna penetracja	1. Ustawianie tablic informacyjnych. 2. Kontrola i nadzór obszaru Parku przed nielegalnym wstępem i penetracją przez turystów. 3. Edukacja przyrodnicza społeczności lokalnych
5	Uszkodzenia drzewostanów przez zjawiska atmosferyczne (wiatry, opady)	1. Usuwanie części drzew powalonych. 2. Zwiększanie odporności drzewostanów w ramach zabiegów pielęgnacyjnych
6	Synantropizacja roślinności	1. Eliminowanie roślinności synantropijnej w najbardziej zagrożonych miejscach Parku. 2. Używanie materiałów rodzimego pochodzenia do wykonywania remontów szlaków i dróg

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Przenikanie gatunków obcych i niepożądanych, w tym inwazyjnych	1. Regulacja liczebności tych gatunków na terenie Parku. 2. Edukacja społeczności lokalnych dla podniesienia świadomości zagrożeń
2	Utrata walorów krajobrazowych	1. Wnioskowanie o ograniczanie budowy nowych obiektów infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej na terenie otuliny Parku oraz bezpośrednim sąsiedztwie Parku. 2. Występowanie do organów administracji samorządowej o umieszczanie zapisów o ochronie walorów krajobrazowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz strategiach rozwoju regionalnego. 3. Organizacja warsztatów i prelekcji dla społeczności lokalnych na temat kształtowania ładu przestrzennego jako elementu środowiska przyrodniczego
3	Zanieczyszczenia: 1) powietrza, 2) wód, 3) gleb	1. Monitorowanie źródeł i poziomu zanieczyszczeń. 2. Podjęcie ewentualnych działań w celu eliminacji lub ograniczania zanieczyszczeń

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony ścisłej:

A. Ochrona przyrody nieożywionej i gleb

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
Remont szlaków turystycznych	Do 4800 m	Oddziały - 25, 74, 87, 90, 93, 94, 95, 96, 97, 101, 171, 172

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Monitoring zagrożonych gatunków roślin w ramach projektu „Ochrona najcenniejszych gatunków flory KPN – Żywy Bank Genów Jagniątków”	Cały teren Parku objęty ochroną ścisłą	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
2	Monitoring gatunków synantropijnych przy szlakach turystycznych w ramach projektu „Ochrona najcenniejszych ekosystemów KPN”	Okolice szlaków turystycznych na terenie Parku w obszarach objętych ochroną ścisłą	

II. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony czynnej

A. Ochrona przyrody nieożywionej i gleb

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Remont szlaków turystycznych	Do 4600 m	Oddziały - 64, 66, 72, 73, 74, 213, 215
2	Zabezpieczenie zniszczeń spowodowanych przez katastrofalne opady atmosferyczne	W miarę potrzeb stwierdzonych w wyniku inwentaryzacji szkód	Obwody ochronne - Przełęcz, Szrenica, Śnieżka

B. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Zbiór szyszek, nasion i pędów do szczepień z lokalnych ekotypów drzew i krzewów	W miarę potrzeb i urodzaju nasion	1. Wydzielone drzewostany. 2. Drzewa i krzewy rodzimego pochodzenia
2	Hodowla sadzonek	Do 100 000 sztuk	Szkółki leśne - 104h, 104f, 108h, 113g, 118d,
3	Zbiór ściółki dla zaszczepienia grzybów korzeniowych (mikoryz) na produkowanych sadzonkach	Do 80 metrów przestrzennych	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica

4	Przebudowa drzewostanów w reglu dolnym: 1) sadzenie jodły pospolitej, 2) buka zwyczajnego	Do 150 000 sztuk sadzonek	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica
5	Kształtowanie strefy ekotonu – sadzenie sadzonek	Do 5 000 sztuk sadzonek	
6	Wzbogacanie bazy pokarmowej cietrzewia – sadzenie sadzonek gatunków stanowiących bazę pokarmową	Do 10 000 sztuk sadzonek	
7	Kontrolne poszukiwania owadów (zasnuświerkowej)	Do 60 prób	
8	Wykładanie drzew pułapkowych na kornika drukarza oraz ich korowanie	Do 200 sztuk pułapek	
9	Wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych) na: 1) kornika drukarza, 2) rytownika pospolitego, 3) drwalnika paskowanego, 4) brudnicę mniszkę, 5) wskaźnicę modrzewianeczkę	Do 900 sztuk pułapek	
10	Korowanie drewna zasiedlonego przez owady w drzewostanach zagrożonych masowym występowaniem kornika drukarza i gatunków jemu towarzyszących	1300 ha, w miarę potrzeb i stopnia rozwoju owadów, z pozostawieniem większości drewna okorowanego do mineralizacji	
11	Cięcia sanitarne - cięcie drzew powalonych, złamanych oraz zasiedlonych przez owady dla ograniczenia masowego rozwoju owadów zagrażających zdrowotności drzewostanów, z pozostawieniem drzew niezasiedlonych	1300 ha, w miarę potrzeb i stopnia zagrożenia przez owady	
12	Zabezpieczanie upraw leśnych przed uszkodzeniami przez jelenie i sarny, poprzez gradzenia powierzchniowe upraw podokapowych	Do 2250 m	
13	Naprawy istniejących ogrodzeń upraw leśnych dla zabezpieczenia przed uszkodzeniami spowodowanymi przez jelenie i sarny (bieżące naprawy i konserwacja)	W miarę potrzeb, stwierdzanych uszkodzeń ogrodzeń przez śnieg i przewrócone drzewa	
14	Kompleksowe naprawy ogrodzeń powierzchniowych (obejmujące wymianę słupków oraz częściową wymianę siatki ogrodzeniowej)	Do 7450 m	

15	Demontaż ogrodzeń upraw leśnych (zdemontowanie ogrodzeń w obszarach niewymagających dalszej ochrony przed zgryzaniem przez zwierzynę z uwagi na wielkość drzewek)	Do 8200 m	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica	
16	Zabezpieczanie upraw leśnych przed uszkodzeniami spowodowanymi przez jelenie i sarny, przy pomocy indywidualnych osłon z siatki - przestawianie lub naprawa osłon istniejących	Do 1400 sztuk		
17	Zabezpieczanie upraw leśnych przed uszkodzeniami spowodowanymi przez jelenie i sarny, przy pomocy nowych indywidualnych osłon z siatki	Do 1800 sztuk		
18	Zabezpieczanie spiralami upraw leśnych przed uszkodzeniami przez jelenie i sarny, poprzez zakładanie na pędy szczytowe osłonek winidurowych	do 250 000 sztuk		
19	Zabezpieczanie upraw leśnych przed uszkodzeniami spowodowanymi przez jelenie i sarny, poprzez stosowanie na pędy szczytowe środków zapachowych (repelentów)	Do 385 000 sztuk		
20	Zabezpieczanie mechaniczne drzewek przed ich uszkodzeniem spowodowanym przez jelenie, za pomocą osłon indywidualnych lub środków zapachowych (repelentów)	Do 1750 sztuk		
21	Ochrona odnowień przed zwierzyną, poprzez odstrzał redukcyjny zwierząt łownych	1. Jeleń europejski – do 36 sztuk. 2. Sarna europejska – do 10 sztuk		
22	Zabezpieczanie szczepów na archiwum genetycznym	Do 6200 sztuk		
23	Wykaszenie roślin wokół sadzonek drzew na uprawach leśnych	Do 71 000 sztuk		
24	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (czyszczenia wczesne, czyszczenia późne)	Do 89 ha		
25	Poprawa warunków bytowania populacji cietrzewia, poprzez regulację zagęszczenia drzew w młodnikach w reglu górnym	Do 20 ha		
26	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (cięcia rozluźniające)	Do 7 ha		Oddziały - 118i, j, 50a, 51b, 59i, j

27	Usunięcie części drzew w celu poprawy warunków wzrostu dla młodego pokolenia (cięcia na rzecz odnowienia)	Do 42 ha	Oddziały - 29b, 31c, g, 34b,f,g, 35a, 43c,f,g, 116b,c,d 120b,f, 121c,d, 122h,j, 126g, 127f, ,132b, 135h,i, 182a, 183a, 184a, 213c,b,f 214g,h, 215b,c,d,f,g
----	---	----------	--

C. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Wykaszenie łąk wraz z usunięciem biomasy	Do 28,7 ha	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, działka 168 AM3 Obręb Sobieszów
2	Wycinanie nalotów drzew i krzewów	Do 4,9 ha	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, działka 168 AM3 Obręb Sobieszów
3	Nawożenie organiczne	Do 3,0 ha	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz
4	Usuwanie owocostanów szczawiu alpejskiego Rumex alpinus na Hali pod Łabskim Szczytem, na Hali Szrenickiej	Do 4,5 ha	Oddziały - 175d, 174f, 168l
5	1. Zbiór nasion, roślin z terenu Parku dla utworzenia kolekcji rzadkich roślin karkonoskich, roślin o właściwościach leczniczych, do prezentacji edukacyjnych. 2. Utrzymanie zebranych roślin w uprawie	Do 0,5 ha	Oddziały - 31, 118, 212, 213
6	Monitoring zagrożonych gatunków roślin w ramach projektu „Ochrona najcenniejszych gatunków flory KPN – Żywy Bank Genów Jagniątków”	Teren Parku objęty ochroną czynną	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenico
7	Monitoring gatunków synantropijnych przy szlakach turystycznych w ramach projektu „Ochrona najcenniejszych ekosystemów KPN”	Okolice szlaków turystycznych na terenie Parku objętym ochroną czynną	Obwody ochronne - Śnieżka, Przełęcz, Szrenica

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą oraz pododdziały oznaczone literą podano zgodnie z mapą przeglądową drzewostanów Karkonoskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu w skali 1:25 000, według stanu na dzień 01.01.2002r. Mapa znajduje się w siedzibie Karkonoskiego Parku Narodowego w miejscowości Jelenia Góra.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Ochrona czynna gatunków roślin

L.p.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Czosnek siatkowaty (<i>Allium victorialis</i>)	Zachowanie in situ i ex situ	1. Zbiór nasion i części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie. 3. Przechowywanie nasion w Leśnym Banku Genów w Kostrzycy (LBG)
2	Czosnek syberyjski (<i>Allium sibiricum</i>)		
3	Modrzewnica zwyczajna (<i>Andromeda polifolia</i>)		1. Zbiór nasion lub części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
4	Zawilec narcyzowy (<i>Anemone narcissiflora</i>)		
5	Gęsiówka alpejska (<i>Arabis alpina</i>)		1. Zbiór nasion i części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie. 3. Przechowywanie nasion w LBG
6	Arnika góraska (<i>Arnica montana</i>)		1. Zbiór nasion lub części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
7	Welnianeczka alpejska (<i>Baeothryon alpinum</i>)		
8	Dzwonek karkonoski (<i>Campanula bohemica</i>)		1. Zbiór nasion i części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie. 3. Przechowywanie nasion w LBG
9	Rzeżucha gorzka Opiza (<i>Cardamine amara</i> subsp. <i>opizii</i>)		
10	Rzeżucha rezedolistna (<i>Cardamine resedifolia</i>)		1. Zbiór nasion i części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie. 3. Gromadzenie wyhodowanych roślin ex situ. 4. Zachowanie na terenie Parku in situ, przechowywanie nasion w LBG
11	Turzyca patagońska (<i>Carex magellanica</i>)		1. Zbiór nasion i części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie. 3. Przechowywanie nasion w LBG
12	Irga pospolita (<i>Cotoneaster integerrimus</i>)		

13	Zmienka górską (<i>Cryptogramma crispa</i>)	Zachowanie in situ i ex situ	
14	Wawrzynek wilczelyko (<i>Daphne mezereum</i>)		
15	Rosiczka okrągolistna (<i>Drosera rotundifolia</i>)		
16	Bażyna obupciowa (<i>Empetrum hermaphroditum</i>)		1. Zbiór nasion lub części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
17	Bażyna czarna (<i>Empetrum nigrum</i>)		
18	Świetlik maleńki (<i>Euphrasia minima</i>)		1. Zbiór nasion i części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie.
19	Przytulia sudecka (<i>Galium sudeticum</i>)		3. Przechowywanie nasion w LBG
20	Goryczuszka polna (<i>Gentianella campestris</i>)		
21	Kuklik górski (<i>Geum montanum</i>)		1. Zbiór nasion lub części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
22	Szarota drobna (<i>Gnaphalium supinum</i>)		1. Zbiór nasion i części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie. 3. Przechowywanie nasion w LBG
23	Jałowiec pospolity halny (<i>Juniperus communis</i> subsp. <i>alpina</i>)		1. Zbiór nasion lub części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
24	Żurawina drobnolistkowa (<i>Oxycoccus microcarpus</i>)		
25	Żurawina błotna (<i>Oxycoccus palustris</i>)		1. Zbiór nasion lub części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
26	Czeremcha skalna (<i>Padus petraea</i>)		
27	Dziewięciornik błotny (<i>Parnassia palustris</i>)		
28	Gnidosz sudecki (<i>Pedicularis sudetica</i>)		1. Zbiór nasion i części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie. 3. Przechowywanie nasion w LBG
29	Biedrzynek mniejszy (<i>Pimpinella saxifraga</i> subsp. <i>rupestris</i>)		
30	Żebrowiec górski (<i>Pleurospermum austriacum</i>)		1. Zbiór nasion lub części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie

31	Różeniec górski (<i>Rhodiola rosea</i>)	Zachowanie in situ i ex situ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbiór nasion i części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie. 3. Przechowywanie nasion w LBG
32	Porzeczka skalna (<i>Ribes petraeum</i>)		<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbiór nasion lub części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
33	Malina moroszka (<i>Rubus chamaemorus</i>)		
34	Wierzba zielna (<i>Salix herbacea</i>)		
35	Wierzba lapońska (<i>Salix lapponum</i>)		<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbiór nasion i części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie. 3. Przechowywanie nasion w LBG
36	Skalnica mchowata (<i>Saxifraga bryoides</i>)		
37	Skalnica bazaltowa (<i>Saxifraga moschata</i> subsp. <i>basaltica</i>)		
38	Skalnica śnieżna (<i>Saxifraga nivalis</i>)		<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbiór nasion i części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie. 3. Gromadzenie wyhodowanych roślin ex situ. 4. Zachowanie na terenie Parku in situ. 5. Przechowywanie nasion w LBG
39	Skalnica naprzeciwlistna (<i>Saxifraga oppositifolia</i>)		<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbiór nasion i części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie. 3. Przechowywanie nasion w LBG
40	Borówka bagienna (<i>Vaccinium uliginosum</i>)		<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbiór nasion lub części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
41	Przetacznik alpejski (<i>Veronica alpina</i>)		<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbiór nasion i części roślin 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie. 3. Przechowywanie nasion w LBG
42	Kalina koralowa (<i>Viburnum opulus</i>)		<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbiór nasion lub części roślin. 2. Hodowla sadzonek w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie

43	Rozrzutka alpejska (<i>Woodsia alpina</i>)	Zachowanie in situ i ex situ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbiór zarodników lub części roślin. 2. Hodowla sadzonek w warunkach laboratoryjnych metodą in vitro. 3. Gromadzenie wyhodowanych roślin w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie oraz ogrodach botanicznych ex situ. 4. A także na terenie Parku in situ
44	Rodzaj Torfowce (<i>Sphangnum sp.</i>)		<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbiór płatów roślin. 2. Szczepienie torfowców w specjalistycznym namiocie torfowiskowym. 3. Hodowla w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
45	Bartsia alpejska		<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbiór nasion. 2. Hodowla w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
46	Bliźniczka psia trawka (<i>Nardus stricta</i>)	Hodowla ex situ	Zbiór nasion i fragmentów roślin - hodowla w Gospodarstwie Szkółkarskim w Jagniątkowie
47	Wełnianeczka darniowa (<i>Baeothryon caespitosum</i>)		
48	Wełnianka pochwowata (<i>Eriophorum vaginatum</i>)		
49	Wełnianka wąskolistna (<i>Eriophorum angustifolium</i>)		
50	Fiołek błotny (<i>Viola palustris</i>)		
51	Fiołek dwukwiatowy (<i>Viola biflora</i>)		
52	Sit cienki (<i>Juncus filiformis</i>)		
53	Turzyca dzióbkowata (<i>Carex rostrata</i>)		
54	Turzyca bagienna (<i>Carex limosa</i>)		
55	Turzyca pospolita (<i>Carex nigra</i>)		
56	Pierwiosnka maleńka (<i>Primula minima</i>)	Zachowanie in situ i ex situ	

57	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzwonek karkonoski (<i>Campanula bohemica</i>). 2. Świetlik maleńki (<i>Euphrasia minima</i>). 3. Sasanka alpejska (<i>Pulsatilla alba</i>). 4. Wroniec widlasty (<i>Huperzia selago</i>) 	<p>Usuwanie roślin synantropijnych ze szlaku turystycznego w ramach prowadzonego remontu nawierzchni na szlaku turystycznym czerwonym – punkt widokowy nad Wielkim Stawem</p>	<p>Wzruszanie gleby przy pomocy narzędzi ręcznych dla usunięcia egzemplarzy roślin synantropijnych z nawierzchni szlaku – prace prowadzone pod nadzorem botanicznym</p>
58	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzwonek karkonoski (<i>Campanula bohemica</i>). 2. Świetlik maleńki (<i>Euphrasia minima</i>). 3. Sasanka alpejska (<i>Pulsatilla alba</i>). 4. Wroniec widlasty (<i>Huperzia selago</i>). 5. Pierwiosnka maleńka (<i>Primula minima</i>). 6. Wysokogórskie gatunki traw: <ol style="list-style-type: none"> 1) mietlica zwyczajna (<i>Agrostis rupestris</i>), 2) tomka alpejska (<i>Anthoxanthum alpinum</i>), 3) kostrzewa niska (<i>Festuca airoides</i>) 	<p>Usuwanie roślin synantropijnych ze szlaku turystycznego w ramach prowadzonego remontu nawierzchni na szlaku turystycznym czerwonym- punkt widokowy nad Śnieżnymi Kotłami</p>	
59	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goryczka tojeściowa (<i>Gentiana asclepiadea</i>). 2. Tojad sudecki (<i>Aconitum plicatum</i>). 3. Kukułka Fuscha (<i>Dactylorhiza fuschii</i>). 4. Łobik koralowy (<i>Corallorhiza trifida</i>). 5. Wierzba lapońska (<i>Salix lapponum</i>) 	<p>Usuwanie roślin synantropijnych ze szlaku turystycznego w ramach prowadzonego remontu nawierzchni na szlaku turystycznym żółtym pomiędzy grupą skalną Pielgrzymy a skałą Słonecznik</p>	<p>Wzruszanie gleby przy pomocy narzędzi ręcznych dla usunięcia egzemplarzy roślin synantropijnych z nawierzchni szlaku – prace prowadzone pod nadzorem botanicznym</p>
60	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sasanka alpejska (<i>Pulsatilla alba</i>). 2. Ciemiężycza zielona (<i>Veratrum lobelianum</i>). 3. Tojad sudecki (<i>Aconitum plicatum</i>) 	<p>Usuwanie roślin synantropijnych ze szlaku turystycznego w ramach prowadzonego remontu nawierzchni na szlaku turystycznym czerwonym- Kocioł Łomniczki</p>	

61	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goryczka tojeściowa (<i>Gentiana asclepiadea</i>). 2. Dzwonek karkonoski (<i>Campanula bohemica</i>). 3. Arnika górską (<i>Arnica montana</i>) 	<p>Usuwanie roślin synantropijnych ze szlaku turystycznego w ramach prowadzonego remontu nawierzchni na szlaku turystycznym zielonym – odcinek od Petrówki do Mokrej Przełęczy</p>	
----	---	--	--

II. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Gatunki ptaków	Inwentaryzacja i monitoring przyrodniczy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwentaryzacja znanych stanowisk wybranych gatunków i poszukiwanie miejsc ich występowania. 2. Monitorowanie stanu populacji. 3. Badanie sukcesu lęgowego w znanych miejscach gniazdowania
2	Gatunki ptaków	Inwentaryzacja i kontrola budek lęgowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrola zasiedlenia budek lęgowych. 2. Czyszczenie budek lęgowych. 3. Uzupełnienie bazy danych rozmieszczenia budek lęgowych w terenie
3	Gatunki nietoperzy	Monitoring występowania inwentaryzacja i kontrola budek drewnianych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrola zasiedlenia budek drewnianych. 2. Czyszczenie budek drewnianych. 3. Uzupełnienie bazy danych rozmieszczenia budek drewnianych w terenie
4	Gatunki ssaków - pilchowate	Inwentaryzacja i kontrola budek drewnianych	
5	Kuraki leśne	Odstrzał redukcyjny drapieżników w ilości: lis – do 25 sztuk jenot – do 12 sztuk	Prowadzenie odstrzałów redukcyjnych lisa i jenota
6	Niepylak apollo (<i>Parnassius apollo</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie warunków do bytowania i rozwoju. 2. Hodowla i reintrodukcja gatunku 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hodowla rośliny żywicielskiej <i>Sedum maximum</i> w gospodarstwie szkółkarskim w Jagniątkowie. 2. Przygotowanie do hodowli i reintrodukcji gatunku <i>Parnassius apollo</i>
7	Bezkręgowce rozwijające się w drewnie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa warunków bytowania. 2. Tworzenie miejsc rozwoju 	Wycięcie drzew i pozostawienie do mineralizacji drewna

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ ORAZ KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ochrona ścisła	Oddziały - 5, 8d, f, 9f, g, 10d, f, 19b, 20b, 22c, 24, 25, 67j, k, l, m, n, 67p, 69n, o, 71l, o, 74j, k, 84f, g, h, j, k, l, 85f, h, i, k, l, 87-97, 98b, d, f, g, h, 99, 100-103, 160i, 164f, g, 165i, 166j, l, 169-173, 175f, 196c, 197c, 208, 209b, d, g, h, i, k, l, m, o, 210, 211	1726,09
2	Ochrona czynna	Oddziały - 1- 4, 6, 7, 8a, b, c, 9a, b, c, d, 10a, b, c, 11-18, 19a, 20a, 21, 22a, b, 23, 26 - 29, 30a, b, c, d, f, g, h, j, 31a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, o, 32, 33, 34a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, 35a, b, c, d, f, g, h, i, j, 36 - 66, 67a, b, c, d, f, g, h, i, n, o, 68, 69a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 70, 71a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, m, n, 72, 73, 74a, b, c, d, f, g, h, i, l, m, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, 83, 84a, b, c, d, i, 85a, b, c, d, g, j, 86, 98a, c, 104, 105a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, 106 - 113, 114a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, 115, 116, 117, 118a, b, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, r, s, t, y, 119, 120a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, 121 - 159, 160a, b, c, d, f, g, h, 161, 162, 163, 164a, b, c, d, 165a, b, c, d, f, g, h, 166a, b, c, d, f, g, h, i, k, 167, 168, 174, 175a, b, c, d, 176 - 195, 196a, b, 197a, b, 198 - 207, 209a, c, j, f, n, 212a, b, c, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, t, w, x, y, z, ax, bx, cx, dx, fx, gx, hx, ix, 213a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, r, s, t, w, x, ax, bx, fx, gx, hx, ix, jx, kx, lx, 214a, b, c, d, f, g, h, i, 215a, b, c, d, f, g, działka numer 168 AM 3 Obręb Sobieszów	3835,72
3	Ochrona krajobrazowa	1. Oddziały - 30i, k, 31n, p, 34o, p, 35k, 43i, j, 105n, o, 114l, m, n, 118c, d, p, w, x, 120l, 212d, 213y, z, cx, dx, mx, nx, 214j, k, 215h, i, j, k, l, m, n, o. 2. Działki o numerach - 457/2, 354, 469, 470, 473, 474, 472, 456, 399, 240, 307, 324, 332, 357, 342, 355, 369, 352, 356, 471, 128, 372	22,37
Razem			5584,18

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą oraz pododdziały oznaczone literą podano zgodnie z mapą przeglądową drzewostanów Karkonoskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu w skali 1:25 000, według stanu na dzień 1.01.2002r. Mapa znajdują się w siedzibie Karkonoskiego Parku Narodowego w miejscowości Jelenia Góra.

**USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH,
EDUKACYJNYCH, KULTUROWYCH, TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH I
SPORTOWYCH, Z PODANIEM MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH
PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH**

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Cały obszar Parku	50

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Karkonoskie Centrum Edukacji Ekologicznej w Szklarskiej Porębie – oddział 215	100
2	Ośrodek Edukacyjno – Informacyjny „Chojnik” w Jeleniej Górze- Sobieszowie – oddział 213	50
3	Centrum Informacyjne w Karpaczu – oddział 31	50
4	Ośrodek Edukacyjno – Informacyjny „Domek Myśliwski” w Karpaczu – oddział 71	35

III. Miejsca udostępniane w celach kulturowych

Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Kaplica Św. Wawrzyńca - Gmina Karpacz, Obręb Karpacz 3, działka nr 128	100

IV. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Wąwóz i Wodospad Kamieńczyka - oddział 184	50
2	Miejsce odpoczynku, Sowią Przełęcz - oddział 18d	40
3	Miejsce odpoczynku, Droga Urszuli (szlak żółty) - oddział 29a, 29b (2 miejsca odpoczynku)	40
4	Miejsce odpoczynku, szlak czerwony do Schroniska nad Łomniczką - oddział 48b	30
5	Miejsce odpoczynku, Śląska Droga (szlak czarny) - oddział 52k	30
6	Miejsce odpoczynku, szlak żółty - oddziały 52g, 63b, (2 miejsca odpoczynku)	40

7	Miejsce odpoczynku - Spalona Strażnica (szlak niebieski) - oddział 92f	40
8	Miejsce odpoczynku, Słonecznik - oddział 96	25
9	Miejsce odpoczynku, szlak czerwony k/Orlinka - oddział 45a	40
10	Miejsce odpoczynku, Strażnica Karkonoskiego Parku Narodowego „Domek Myśliwski” (szlak niebieski) - oddział 71m	40
11	Miejsce odpoczynku, Polana (szlak niebieski) - oddział 56a, 56b, 56d (3 miejsca odpoczynku)	60
12	Miejsce odpoczynku, szlak zielony (Droga B. Czecha) - oddział 35d	25
13	Miejsce odpoczynku, enklawa Chojnik (szlak czerwony) - oddział 213i, 213s	30
14	Miejsce odpoczynku, Petrówka (szlak czarny) - oddziały 104d, 123h, (2 miejsca odpoczynku)	25
15	Miejsce odpoczynku, Korolowa Ścieżka (szlak niebieski) - oddział 119a	30
16	Miejsce odpoczynku, Korolowa Ścieżka (szlak niebieski) przy III Drodze - oddział 146a	40
17	Miejsce odpoczynku, Śnieżne Kotły (szlak czerwony) - oddział 171r	50
18	Miejsce odpoczynku, Wodospad Kamieńczyka (szlak czerwony) - oddział 184j	50
19	Miejsce odpoczynku, szlak czerwony na Halę Szrenicką - oddział 190g	40
20	Miejsce odpoczynku, szlak zielony na granicy Parku - oddziały 180b, 181a, (2 miejsca odpoczynku)	25
21	Miejsce odpoczynku, Kukułcze Skały (szlak żółty) - oddział 168g	40
22	Miejsce odpoczynku, Wodospad Szklarki (szlak czarny) - oddział 215a	50
23	„Schronisko Nad Łomniczką”, Gmina Karpacz, Obręb Karpacz 4, działka nr 473	30
24	„Schronisko Górskie Dom Śląski”, Gmina Karpacz, Obręb Karpacz 4, działka 471	80
25	„Restauracja na Śnieżce”, Gmina Karpacz, Obręb Karpacz 3, działka 128	120
26	Schronisko „Strzecha Akademicka”, Gmina Karpacz, Obręb Karpacz 4, działka nr 470	180
27	Schronisko „Samotnia”, Gmina Karpacz, Obręb Karpacz 4, działka nr 469	100
28	Schronisko „Odrodzenie”, Gmina Podgórzyn, Obręb Przesieka, działka nr 456	127
29	Schronisko „Pod Łabskim Szczytem” (2 budynki), Gmina Szklarska Poręba, Obręb Szklarska P. 8, działka nr 369	80
30	Schronisko „Szrenica”, Gmina Szklarska Poręba, Obręb Szklarska P. 8, działka nr 356	100
31	Schronisko „Na Hali Szrenickiej”, Gmina Szklarska Poręba, Obręb Szklarska P. 8, działka nr 352	200
32	Schronisko „Kochanówka”, Gmina Piechowice, Obręb Michałowice, działka nr 240	30

33	Schronisko „Na Zamku Chojnik”, Gmina Jelenia Góra, Obręb Sobieszów 1, działka nr 399	56
34	Bufet w budynku górnej stacji kolei linowej na Kopę, Gmina Karpacz, Obręb Karpacz 4, działka nr 472	50
35	Chatka turystyczna „Słoneczna” – oddział 16	10
36	Chatka turystyczna „Chatka Puchatka” – oddział 18	10
37	Chatka turystyczna „Smogorniak” – oddział 78	10
38	Chatka turystyczna „Noworoczna” – oddział 139	7
39	Chatka turystyczna „Pod Śmielcem” - oddział 139	15
40	Chatka turystyczna „Wielkanocna” – oddział 163	10

V. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Strefa wypoczynkowa, Chojnik – oddział 213w	30
2	Działka niebędąca własnością Skarbu Państwa przy schronisku Odrodzenie, w strefie ochrony krajobrazowej	30

VI. Miejsca udostępniane w celach sportowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Obszary w Kotle Małego Stawu (od Szerokiego żlebu do żlebu Wrota Przemysłników), oddziały - 93, 94	12
2	Obszary w Wielkim Śnieżnym Kotle (od żlebu Mokrego do Rynny Świętego Elma) - oddział 171	12
3	Startowisko dla paralotni na zboczach Kopy	5

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą oraz pododdziały oznaczone literą podano zgodnie z mapą przeglądową drzewostanów Karkonoskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu w skali 1:25 000, według stanu na dzień 1.01.2002 r. Mapa znajdują się w siedzibie Karkonoskiego Parku Narodowego w miejscowości Jelenia Góra.

